Dosarul nr.2p/s-702/24
2-241*****49-12-2p/s-12122024-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

21.07.2025 mun.Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru,
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Liudmila Holevițcaia,
Grefier Cristina Verlan,

examinând în şedinţa de judecată publică, în cadrul procedurii speciale, cauza civilă intentată la cererea petiționarei Guțu Rodica, persoane interesate: *****, notarul Golubciuc Olga, Serviciul Fiscal de Stat privind constatarea faptului acceptării succesiunii,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

Petiționara - Guțu Rodica, la data de 10.12.2024 s-a adresat în judecată cu cerere privind constatarea faptului acceptării succesiunii, prin care solicită a constata faptul acceptării succesiunii testatorului *****, decedat la *****, de către moștenitor testamentar Guțu Rodica, compus din obiecte imobiliare: apartament cu numărul cadastral ***** cu o suprafață de 39,2 m^2, situat la adresa: ***** și teren extravilan cu număr cadastral ***** cu suprafață de 0,0276 ha, situat în *****; a obliga notarul Golubciuc Olga să elibereze moștenitorului testamentar Guțu Rodica certificat de moștenitor testamentar pentru următoare bunurile succesorale: apartament cu numărul cadastral ***** cu o suprafață de 39,2 m^2, situat la adresa: ***** și teren extravilan cu număr cadastral ***** cu suprafață de 0,0276 ha, situat în *****.

În argumentarea cererii depuse, petiționara a invocat că, la 20 ianuarie 2023, notarul Golubciuc Olga a întocmit testament lui *****, născut la *****, în favoarea unicului moștenitor Guțu Rodica, căruia testatorul desemnează în calitate de moștenitor excluziv la întreaga averea lui, mobilă și imobilă, care se va afla în patrimoniul lui la ziua decesului.

***** era invalid, beneficia de o pensie mică și avea nevoie de tratament și îngrijire permanentă. La *****, ***** a decedat în municipiul Chișinău. Guțu Rodica și soția lui, *****au organizat și finanțat înmormântarea.

Conform adeverinței Instituției publice „Agenția Serviciilor Publice” seria nr.AE 0113774 din 29 iulie 2024, ultimul loc de reședință al lui ***** *****, născut la *****, este adresa sa de înregistrare la domiciliu: *****.

Patrimoniu succesoral rămas după decesul testatorului ***** constă din următoarele obiecte imobiliare: apartament cu numărul cadastral ***** cu suprafață de 39,2 mp, la adresa:

*****; teren extravilan cu număr cadastral ***** cu suprafața de 0,0276 ha, situat in *****.

După decesul testatorului, Guțu Rodica s-a adresat la notarul Golubciuc Olga cu cerere de acceptare a moștenirii. În baza cererii sale, notarul a deschis dosarul succesoral nr. *****, care se confirmă printr-un certificat de statut de moștenitor eliberat la 17 octombrie 2024. Alte persoane nu au solicitat notarului să accepte moștenirea și nu au făcut pretenții la moștenire. Soția testatorului, *****, a semnat declarație notarială cu privire la întreținere de către decedat prin care se menționează că la data decesului, soțul ei decedat *****, nu avea față de ei nici o obligație de întreținere.

Menționează că după decesul testatorului, deține posesiune și folosește bunul moștenit, adică locuiește în apartamentul***** din mun.Chișinău, achită pentru serviciile comunale, ceea ce se confirmă prin bonuri de plată pentru perioada de la iulie 2024 până în prezent.

Aduce la cunoștință instanței că Notarul Golubciuc Olga nu-i eliberează certificat de moștenire, invocând termenul de 10 ani de acceptare a moștenirii, care nu-i permite să înregistreze bunul succesoral pe numele său și să-și exercite în totalitate toate drepturile de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului moștenit.

Invocă art.2191 din Codul civil "Testamentul este actul unilateral, personal și revocabil prin care o persoană, numită testator, dispune, în una dintre formele cerute de lege, pentru timpul când nu va mai fi în viață". Astfel, testatorul în persoana lui ***** a dispus în cazul decesul lui, de a desemna în calitate de moștenitor excluziv și ai testat toate averile sale.

Astfel, în conformitate cu alin.(1) lit.a), b) și c) din art.282 Cod de procedură civilă consideră că este necesară stabilirea acestui fapt, întrucât în virtutea legii acest fapt generează unele efecte juridice, iar în baza unei hotărâri judecătorești ar trebui să i se elibereze certificat de moștenitor testamentar.

În consecință, în temeiul celor expuse și în conformitate cu art.279 alin.(1) lit.a), 280 alin.(1) și (2), 281 alin.(1), alin.(2) lit.f), 282 alin.(1), lit.a), b), c), 283, 284, 285 CPC, solicită admiterea cererii.

În cadrul ședințelor judecătorești, petiționara Guțu Rodica a susținut cererea depusă în sensul formulat și a solicitat admiterea acesteia.

Persoana interesată - Serviciul Fiscal de Stat(în continuare, SFS) a prezentat referința asupra cererii petiționarei Guțu Rodica privind constatarea faptului acceptării succesiunii.

În argumentarea referinței depuse, specifică că raporturile succesorale sunt guvernate de legea în vigoare la data deschiderii moștenirii, la caz fiind aplicate prevederile Codului Civil al Republicii Moldova modernizat, care a intrat în vigoare la data de 01.03.2019.

Menționează că, potrivit art.2164 din Codul civil, moștenirea are loc în temeiul legii și/sau conform testamentului. În măsura în care cel care a lăsat moștenirea nu a dispus altceva prin testament, moștenirea trece la moștenitorii legali.

Potrivit art.2191 din Codul civil, testamentul este actul unilateral, personal și revocabil prin care o persoană, numită testator, dispune, în una dintre formele cerute de lege, pentru timpul cînd nu va mai fi în viață.

Conform art.2226 alin.(1) și alin.(2) din Codul civil, testamentul autentic este testamentul autentificat de notar, potrivit dispozițiilor legale. Testamentul se întocmește de un notar în baza declarației verbale a testatorului în fața notarului sau în baza unui text predat notarului de către testator, cu declarația că acesta este testamentul său.

Totodată, potrivit prevederilor art.2234 din Codul civil, în cazul în care notarul are dovezi suficiente despre decesul testatorului, el stabilește un termen pentru deschiderea testamentului pe

care îl are la păstrare. La termenul stabilit sînt chemați moștenitorii legali ai testatorului, precum și celelalte persoane care au un interes legitim. La expirarea termenului stabilit se deschide testamentul, se citește celor interesați și, la cererea acestora, li se prezintă testamentul. Etapa citirii se poate omite dacă acesta se prezintă celor interesați. Testamentul nu se citește dacă la termen nu se prezintă nicio persoană care are interes legitim. Deschiderea testamentului se constată prin proces-verbal. În cazul în care testamentul a fost sigilat, în procesul-verbal se menționează dacă sigiliul este intact.

Conform art.2240 alin.(1) din Codul civil, dacă testatorul a testat unei persoane întreaga masă succesorală sau o parte din masa succesorală, o asemenea dispoziție se consideră ca desemnare a moștenitorului, chiar dacă această persoană nu a fost numită moștenitor.

La caz, menționează că, conform dispoziției Testamentului nr.*****din *****, se desemnează în calitate de moștenitor exclusiv cet.Guțu Rodica, prin aceasta se înțelege o desemnare a moștenitorului conform articolului menționat mai sus.

Având în vedere acest fapt, efectul juridic al desemnării moștenitorului testamentar al testatorului, la data deschiderii moștenirii, se va produce o devoluțiune în folosul succesorului a întregului patrimoniu al testatorului.

Prin această, calitatea de moștenitor se distinge de legat, or, conform art.2297 alin.(1) din Codul civil, testatorul poate acorda prin testament unei sau mai multor persoane (legatari) un drept patrimonial, o sumă de bani, remiterea unei datorii sau oricare alte avantaje patrimoniale (legat) fără a le desemna în calitate de moștenitori.

Totuși, în caz de dubii cu privire la o dispoziție testamentară, conform art.2213 alin.(1) și alin.(2), dispoziția testamentară se interpretează conform voinței reale a testatorului. În cazul în care conținutul unei dispoziții testamentare permite mai multe interpretări, dacă există dubii, prioritate are interpretarea care permite ca dispoziția să producă efecte.

Aferent speței, menționează faptul că, petiționara nu a prezentat la materialele cauzei răspunsul oferit de către notarul Golubciuc Olga cu motivele care au stat la baza refuzului eliberării certificatului de moștenitor, or, din cererea înaintată nu este clar din ce considerente petiționarei i-a fost refuzat acest fapt.

Conform prevederilor art.281 alin.(1) și alin.(2) lit.f) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească constată faptele de care depinde apariția, modificarea sau încetarea drepturilor personale sau patrimoniale ale persoanelor fizice și ale organizațiilor. Instanța judecă cauzele în care i se cere să constate acceptarea unei succesiuni și locul ei de deschidere.

Remarcă că, în conformitate cu prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.13 din 03.10.2005 cu privire la practica aplicării de instanțele de judecată a legislației la examinarea cauzelor despre succesiune, pentru stabilirea temeiniciei acțiunii și existența raportului juridic fără vicii ascunse, urmează să fie prezentate instanței următoarele probe: documente oficiale (chitanțe de achitare a cheltuielilor comunale aferente imobilului din masa succesorală, plata impozitelor pentru bunurile succesorale, precum și alte acte ce ar demonstra intenția moștenitorului de a accepta moștenirea) prin care ar demonstra intrarea în posesie asupra masei succesorale; prezentarea probelor pertinente pentru a demonstra că a fost în imposibilitate de a se adresa către notar în termenul prevăzut; prezentarea unei confirmări scrise precum că în Registrul dosarelor succesorale și a testamentelor nu a fost deschisă procedura succesorală și nu a fost acceptată de către alți moștenitori bunurile succesorale care s-au aflat în gestiunea defunctei/defunctului.

Totodată, în temeiul art.206 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Serviciul Fiscal de Stat, solicită examinarea cauzei în lipsa reprezentantului Serviciului Fiscal de Stat.

Persoana interesată - Antoci Maria, în cadrul ședințelor judecătorești, a susținut cererea petiționarei și a solicitata admiterea acesteia.

Persoana interesată - notarul Golubciuc Olga în ședința de judecată, nu s-a prezentat, fiind citat legal, nu a comunicat motivul lipsei și a nu a depus referință, circumstanțe în baza cărora instanța de judecată a dispus continuare examinării cauzei în lipsa notarului.

Aprecierea instanței de judecată:

Examinând cererea depusă, audiind explicațiile petiționarei și a persoanei interesate Antoci Maria, cercetând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar de a respinge cererea petiționarei Guțu Rodica cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii, din următoarele considerente.

Potrivit art.130 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

În conformitate cu prevederile art.279 alin.(1) lit.a) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească examinează în procedură specială cauze cu privire la: a) constatarea faptelor care au valoare juridică.

În conformitate cu prevederile art.281 alin.(1) și alin.(2) lit.f) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească constată faptele de care depinde apariția, modificarea sau încetarea drepturilor personale sau patrimoniale ale persoanelor fizice și ale organizațiilor. Instanța judecă cauzele în care i se cere să constate acceptarea unei succesiuni și locul ei de deschidere.

Conform art.282 din Codul de procedură civilă, (1) Instanţa judecătorească constată faptul cu valoare juridică în cazul în care: a) acesta generează, în virtutea legii, următoarele efecte juridice: apariţia, modificarea sau încetarea unor drepturi personale sau patrimoniale ale petiţionarului; b) petiţionarul nu are o altă posibilitate de a obţine sau de a restabili documentele care ar certifica faptul juridic a cărui constatare o solicită; c) constatarea faptului nu este legată de soluţionarea unui litigiu de drept ce ţine de competenţa instanţelor judecătoreşti. (2) Dacă, în cadrul examinării cauzei de constatare a unui fapt cu valoare juridică, apare un litigiu de drept care nu ţine de competenţa instanţelor judecătoreşti, instanţa examinează cererea de constatare a acestui fapt în procedură specială.

Având în vedere că decesul celui ce a lăsat moștenirea a survenit la *****, raporturile juridice sunt guvernate de legea nouă - Codul civil modernizat.

În conformitate cu prevederile art.2164 alin.(1) Cod civil, Moştenirea are loc în temeiul legii şi/sau conform testamentului. (2) În măsura în care cel care a lăsat moştenirea nu a dispus altceva prin testament, moştenirea trece la moştenitorii legali.

În conformitate cu prevederile art.2191 Testamentul este actul unilateral, personal şi revocabil prin care o persoană, numită testator, dispune, în una dintre formele cerute de lege, pentru timpul cînd nu va mai fi în viaţă.

În conformitate cu prevederile art.2213 alin.(1) Cod civil, d, notarul care desfăşoară procedura succesorală poate cere instanţei de judecată să pronunţe o hotărîre judecătorească de interpretare a dispoziţiei testamentare.

În conformitate cu prevederile art.2226 alin.(1) Cod civil, testamentul autentic este testamentul autentificat de notar, potrivit dispoziţiilor legale. (2) Testamentul se întocmeşte de un notar în baza declaraţiei verbale a testatorului în faţa notarului sau în baza unui text predat notarului de către testator, cu declaraţia că acesta este testamentul său. (3) Testamentele cetăţenilor Republicii Moldova care se află în străinătate de asemenea pot fi autentificate de către reprezentantul misiunii diplomatice sau al oficiului consular în ordinea stabilită de legislaţie.

În conformitate cu prevederile art.2234 alin.(1) Cod civil, în cazul în care notarul are dovezi suficiente despre decesul testatorului, el stabileşte un termen pentru deschiderea testamentului pe care îl are la păstrare. La termenul stabilit sînt chemaţi moştenitorii legali ai testatorului, precum şi celelalte persoane care au un interes legitim. (2) La expirarea termenului stabilit se deschide testamentul, se citeşte celor interesaţi şi, la cererea acestora, li se prezintă testamentul. Etapa citirii se poate omite dacă acesta se prezintă celor interesaţi. Testamentul nu se citeşte dacă la termen nu se prezintă nicio persoană care are interes legitim. (3) Deschiderea testamentului se constată prin proces-verbal. În cazul în care testamentul a fost sigilat, în procesul-verbal se menţionează dacă sigiliul este intact.

În conformitate cu prevederile art.2240 alin.(1) Cod civil, dacă testatorul a testat unei persoane întreaga masă succesorală sau o parte din masa succesorală, o asemenea dispoziţie se consideră ca desemnare a moştenitorului, chiar dacă această persoană nu a fost numită moştenitor. (2) În cazul în care persoanei i-a fost lăsat un anumit bun, dacă există dubii, aceasta nu este desemnată moştenitor, chiar dacă a fost numită moştenitor.

În ședința de judecată s-a constatat că, prin testamentul din data de *****, autentificat de către notarul Golubciuc Olga, testatorul ***** a desemnat pe Guțu Rodica în calitate de moștenitor exclusiv la întreaga sa avere mobilă și imobilă, prezentă și viitoare care se va afla în patrimoniul său la ziua decesului.

Potrivit certificatului de deces ***** eliberat de Serviciul stare civilă *****, mun.Chișinău, actul de deces nr.*****, se atesta faptul decesului cet.***** la data de *****.

Potrivt certificatului de căsătorie ***** Actul de căsătorie nr. *****, eliberat la data de ***** de Serviciul stare civilă Rîșcani, mun.Chișinău, se atestă faptul înregistrării căsătoriei între ***** și *****.

Potrivt declarației cu privire la întreținere de către decedat, depusă de către *****, soția decedatului ***** declară că îi este cunoscut faptul existenței dispozițiilor testamentare lăsate de către defunct fiicei Guțu Rodica și declară pe propria răspundere că la data decesului, defunctul nu avea față de dânsa nici o obligație de întreținere prevăzută de Codul familiei și conform art.2530 al Codului civil al RM nu are dreptul să pretindă la rezerva succesorală, declară că știe și este de acord să fie eliberat Certificatul de moștenitor testamentar, unicului moștenitor desemnat de către testator, Guțu Rodica.

Urmare a circumstanțelor de fapt și de drept constatate, în special faptul că, potrivit certificatului de calitate de moștenitor nr.*****, eliberat la ***** de către notarul Golubciuc Olga, se confirmă faptul că Guțu Rodica, are calitatea de moștenitoare a averii cet.*****, IDNP *****, decedat la *****.

Iar art.2390 Cod civil, ”Acceptarea moştenirii şi renunţarea la moştenire”, alin.(2) prevede în mod cert că, la expirarea termenului de renunţare, **moştenirea se consideră acceptată de către moştenitor**, constatarea pe cale judiciară a faptului acceptării succesiunii de către

petiționara Guțu Rodica, nu este necesară, nici prevăzută de lege. Or, Codul civil vechi, art.1516 alin.(3) Cod civil, care prevedea că, succesiunea se consideră acceptată când moștenitorul depune la notarul de la locul deschiderii succesiunii o declarație de acceptare a succesiunii sau intră în posesiunea patrimoniului succesoral, nu mai există.

În circumstanțele menționate, având în vedere că legiuitorul a instituit un alt mecanism de acceptare a succesiunii, stipulând că la expirarea termenului de renunțare, moștenirea se consideră acceptată de către moștenitor, cererea petiționarei privind constatarea faptului acceptării succesiunii, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

Cererea petiționarei Guțu Rodica în partea obligării notarului să-i elibereze certificatul de moștenitor testamentar, la fel, urmează a fi respinsă, or, în cadrul procedurii speciale, nu poate fi soluționată cerința care presupune existența unui litigiu de drept(art.280 alin.(3) CPC), iar dezacordul reclamantei cu acțiunile notarului, pot fi soluționate prin promovarea unei acțiuni în contencios administrativ, în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art.art.238-241, 281 alin.(1) lit.f), 285 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanţa de judecata,

h o t ă r ă ș t e:

Cererea petiționarei Guțu Rodica, persoane interesate: Antoci Maria, notarul Golubciuc Olga, Serviciul Fiscal de Stat privind constatarea faptului acceptării succesiunii, obligarea notarului să elibereze certificatul de moștenitor testamentar, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel în Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Judecător Liudmila Holevițcaia